

Till Statssekreteraren Peter Honeth
Er referens: 2013/4809/F
Utbildningsdepartementet

Datum 2013-08-27

Almeegas synpunkter på DS 2013:52 "Den nationella organisationen för Horisont 2020"

Nationell struktur och innehåll i forsknings- och innovationssystem måste i allt högre grad harmoniseras med europeisk dito.

Utgångspunkten bör vara att det svenska systemet är en del av det europeiska. Mot bakgrund av detta ser Almega mycket positivt på såväl initiativet till utredning som den inbjudan Almega fått att ge synpunkter på innehåll.

I Horisont 2020 betonas vikten av satsningar på forskning och innovation direkt syftande till att skapa jobb och tillväxt. Kunskap och teknik som "möjliggör" identifieras som avgörande, inte minst för att lyckas med programmets övergripande ambition att möta de stora samhälleliga utmaningarna.

Som Almega tidigare uttryckt så är vi mycket positiva till angreppssättet och vi ser här att tjänsteföretag som exempelvis IT-konsulter teknikkonsulter och vård- och omsorgsföretag har en viktig aktörsroll i de nya nationella strategiska innovationsprogram (SIO) som nu skapas. Vi ser framför oss att de kommande SIO kommer att ha starkt koppling till program och plattformar på europainivå med stor möjlighet att påverka. Det gäller självklart också i allra högsta grad de kommande VINNOVA-finansierade "Nationella påverkansplattformarna för ökat deltagande i Horisont 2020" (pågående utlysning).

Högnivågruppen

Almega stödjer förslaget att representanter från andra organisationer bör bjudas in till högnivågruppens möten, då det är relevant. Mot bakgrund av att Horisont 2020 har ett tydligt fokus på tillväxt, konkurrenskraft samt komplexa utmaningar så ser vi att kunskapsintensiva tjänsteföretag inom exempelvis samhällsbyggnad och hälsoområdet borde bjudas in frekvent. Vi förutsätter att denna viktiga del av näringslivet, som ju står för merparten av systemtänkandet, inte glöms bort då näringslivet bjuds in.

Programkommittéer (ledamot, expert, referensgrupp)

Almega stödjer förslaget om att öka öppenheten och kommunikationen kring referensgruppsarbetet. Vi stödjer också förslaget om ökade informationsinsatser till svenska aktörer om hur och när inspel till programkommittén bäst görs. Att referensgruppernas sammansättning ses över är nödvändigt för att lyckas med att möta utmaningarna i Horisont 2020. I de fall näringslivsrepresentanter ska delta är det viktigt att även kunskapsintensiva tjänsteföretag beaktas då de ofta har systemkunnandet, som ökat i betydelse i takt med att utmaningarna är alltmer komplexa. Förslaget att också öka transparensen, genom att på berörda myndigheters hemsidor presentera namn och kontaktuppgifter på såväl experter som referensgruppsmedlemmar, är mycket bra.

NCP

Det stöd som National Contact Points ger bör i ökad grad rikta sig mot företag. Inte minst bör tjänsteföretag approachas, då de av förlegad tradition ofta förbises. Detta trots de viktiga roller de har som system- och strukturbyggare och möjliggörare (key enabler). Idag är det i alltför hög grad akademien som uppvaktas, vilket också avspeglar sig i tilldelningen av beviljade medel inom FP7. Almega stödjer därför starkt förslaget om att öka samverkan med intermediärer för att åstadkomma större effekt.

Vi stödjer vidare utredarens förslag om en sammanhållen NCP-organisation vid VINNOVA, med huvudansvar för samtliga delområden samt horisontella frågor i Horisont 2020.

Intermediärer

Almega delar utredarens analys att sammansättningen av intermediärer måste ses över då de har en oerhört viktig roll i arbetet med att nå ut med såväl rådgivning som information till företagen. Huvudsyftet denna översyn är ju att öka det svenska deltagandet och då med högsta prioritet på att få fler företag engagerade. För att nå de strategiska målen i EU2020 kommer en breddning av deltagandet i Horisont 2020 behövas och då krävs fler och nya intermediärer.

Almega instämmer i att den dubbla roll som forskningsinstituterna inom RISE har som dels rådgivande dels deltagande bidragsmottagare är problematisk. Men en lika viktig aspekt i sammanhanget är att instituterna av tradition endast vänder sig till olika industribranscher. Tjänsteföretag är sällan målgrupp för institutens verksamhet. I en värld där alltmer av det kunskapsintensiva ligger i tjänsteföretagen är det högst oroande och problematiskt. Den kunskap som ryms inom dessa företag är avgörande för att lyckas med att lösa de komplexa samhällsproblem vi står inför och som adresseras i Horisont 2020.

Vi stödjer därför förslaget om en opartisk intermediär, Enterprise Europé Network (EEN) på uppdrag från VINNOVA. Vi anser att *branschorganisationer inom Svenskt Näringsliv* (om än i varierande utsträckning) skulle kunna bistå dels i EEN:s arbete som ju riktas mot SME, men även som intermediär för de stora företagen. Det sistnämna i enlighet med utredarens förslag.

Stockholm 2013-09-06

Ulf Lindberg

Näringspolitisk chef

Teresa Jonek

Näringspolitisk expert FoI